

Sygn. akt VIII U 84/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 26 marca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Gdańsku

VIII Wydział Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie:

Przewodniczący: SSO Iwona Szczygłowska

Protokolant: Katarzyna Busz

po rozpoznaniu w dniu 26 marca 2014 r. w Gdańsku

sprawy E. P.

przeciwko Zakładowi Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

o wysokość świadczenia

na skutek odwołania E. P.

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G.

z dnia 28 listopada 2013 r. nr (...)

o d d a l a o d w o ł a n i e .

/na oryginale właściwy podpis/

Sygnatura akt VIII U 84/14

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 28 listopada 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w G. przeliczył przyznaną E. P. emeryturę od dnia 1 listopada 2013 roku. Wysokość emerytury składa się z 55% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej, tj. kwoty 793,88 zł, oraz 45% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej, tj. 603,69 zł.

Odwołanie od powyższej decyzji wniosła E. P. wnosząc o jej uchylenie i zmianę. W uzasadnieniu wskazała, że decyzją z dnia 21 listopada 2013 roku ZUS ustalił ponownie wartość kapitału początkowego zgodnie z nowo obliczonym wskaźnikiem wysokości podstawy wymiaru wynoszącym 77,83%. Na tej podstawie decyzją z dnia 28 listopada 2013 roku ponownie ustalił wysokość emerytury nie uwzględniając faktu zmiany wskaźnika wysokości podstawy wymiaru obliczonego zgodnie z ustawą proporcjonalnie do okresu podlegania ubezpieczeniu i wymiaru czasu pracy mimo, iż jest on korzystniejszy dla ubezpieczonego.

W odpowiedzi na odwołanie Zakład Ubezpieczeń Społecznych wniósł o oddalenie odwołania. W uzasadnieniu wskazał, że zaskarżona decyzja wydana została na podstawie art. 26 i 183 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Jednocześnie wskazał, że przepis art. 174 ust. 3b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych ma zastosowanie jedynie przy naliczaniu kapitału początkowego. Przeliczenie kapitału

początkowego zaś wpłynęło tylko na naliczenie emerytury na zasadach określonych w art. 26 ustawy emerytalnej zaś emerytura obliczona na podstawie art. 53 pozostała bez zmian.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Decyzją z dnia 7 stycznia 2010 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej E. P. przyjmując łącznie 23 lata i 10 dni okresów składkowych oraz 9 miesięcy i 20 dni okresów nieskładkowych a kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniósł 111 507,77 zł zaś wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 70,59%.

Decyzją z dnia 23 marca 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych ponownie ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej E. P. przyjmując łącznie 23 lata i 10 dni okresów składkowych oraz 9 miesięcy i 20 dni okresów nieskładkowych a kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniósł 112 529,78 zł zaś wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 71,91%.

Decyzją z dnia 31 marca 2011 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych, na podstawie art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, przyznał ubezpieczonej E. P. prawo do emerytury poczynając od dnia 28 stycznia 2011 roku. Wysokość emerytury składa się z 55% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej, tj. kwoty 793,88 zł, oraz 45% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej, tj. 581,85 zł.

/okoliczności bezsporne/

W dniu 7 listopada 2013 roku E. P. złożyła wniosek o ponowne ustalenie kapitału początkowego.

Decyzją z dnia 21 listopada 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych, przy zastosowaniu przepisu art. 173 ust. 3b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych, ponownie ustalił kapitał początkowy ubezpieczonej E. P. przyjmując łącznie 23 lata i 10 dni okresów składkowych oraz 9 miesięcy i 20 dni okresów nieskładkowych a kapitał początkowy ustalony na dzień 1 stycznia 1999 roku wyniósł 113 244,56 zł zaś wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł 77,83%.

Decyzją z dnia 28 listopada 2013 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych z uwagi na przeliczenie kapitału początkowego dokonał przeliczenia wysokości przyznanej ubezpieczonej emerytury, zgodnie z treścią przepisu art. 183 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. Wysokość emerytury składa się z 55% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej, tj. kwoty 793,88 zł, oraz 45% emerytury obliczonej na podstawie art. 26 ustawy emerytalnej, tj. 603,69 zł.

/okoliczności bezsporne/

Powyższy stan faktyczny był między stronami niesporny a nadto wynikał z dokumentacji zgromadzonej w aktach rentowych pozwanego.

Sąd zważył, co następuje:

Odwołanie ubezpieczonej E. P. jako niezasadne nie zasługiwało na uwzględnienie.

Przedmiotem sporu w niniejszej sprawie była możliwość zastosowania przepisu art. 174 ust. 3b ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych do wyliczenia części emerytury obliczonej na podstawie art. 53 ustawy emerytalnej.

Przechodząc do oceny merytorycznej odwołania ubezpieczonej wskazać należy, co następuje:

Zgodnie z treścią przepisu artykułu 183 ust. 1 ustawy z dnia 17 grudnia 1998 roku o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej urodzonej po dniu 31 grudnia 1948 r., z wyjątkiem ubezpieczonych, którzy pobrali emeryturę na podstawie przepisów art. 46 lub 50, o ile osoba ta

nie była członkiem otwartego funduszu emerytalnego albo złożyła wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2009, wynosi:

1)80% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz

2)20% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

2. Emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2010, wynosi:

1)70% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz

2)30% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

3. Emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2011, wynosi:

1)55% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz

2)45% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

4. Emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2012, wynosi:

1)35% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz

2)65% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

5. Emerytura przyznana na wniosek osoby ubezpieczonej, o której mowa w ust. 1, która osiągnęła wiek uprawniający do emerytury w roku kalendarzowym 2013 albo 2014, wynosi:

1)20% emerytury obliczonej na podstawie art. 53 oraz

2)80% emerytury obliczonej na podstawie art. 26.

Przepis artykułu 53 ust. 1 wskazanej ustawy stanowi z kolei, że emerytura wynosi:

1)24% kwoty bazowej, o której mowa w art. 19, z zastrzeżeniem ust. 3 i 4, oraz

2)po 1,3% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów składkowych,

3)po 0,7% podstawy jej wymiaru za każdy rok okresów nieskładkowych

- z uwzględnieniem art. 55.

Przy obliczaniu emerytury okresy, o których mowa w ust. 1 pkt 2 i 3, ustala się z uwzględnieniem pełnych miesięcy (ust. 2). Emeryturę, której podstawę wymiaru stanowi podstawa wymiaru świadczenia, o którym mowa w art. 21 ust. 1 pkt 1 i ust. 2, oblicza się od tej samej kwoty bazowej, którą ostatnio przyjęto do ustalenia podstawy wymiaru, a następnie emeryturę podwyższa się w ramach waloryzacji przypadających do dnia nabycia uprawnień do emerytury (ust. 3). Przepisu ust. 3 nie stosuje się, jeżeli zainteresowany po nabyciu uprawnień do świadczenia, którego podstawę wymiaru wskazał za podstawę wymiaru emerytury, podlegał co najmniej przez 30 miesięcy ubezpieczeniu społecznemu lub ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym (ust. 4). Przepisy ust. 3 i 4 stosuje się odpowiednio, jeżeli podstawę wymiaru emerytury stanowi podstawa wymiaru emerytury przyjętej do obliczenia świadczenia przedemerytalnego (ust. 5).

Przepis art. 26 wskazanej ustawy stanowi z kolei, że emerytura stanowi równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia ustalonej w sposób określony w art. 25 przez średnie dalsze trwanie życia dla osób w wieku równym wiekowi przejścia na emeryturę danego ubezpieczonego, z uwzględnieniem ust. 5 i art. 183. Wiek ubezpieczonego w dniu przejścia na emeryturę wyraża się w ukończonych latach i miesiącach. Średnie dalsze trwanie życia ustala się wspólnie dla mężczyzn i kobiet oraz wyraża się w miesiącach. Prezes Głównego Urzędu Statystycznego ogłasza w formie komunikatu w Dzienniku Urzędowym Rzeczypospolitej Polskiej "Monitor Polski" corocznie w terminie do dnia 31 marca tablice trwania życia, z uwzględnieniem ust. 3, dla wieku ubezpieczonych określonego w myśl ust. 2. Tablice, o których mowa w ust. 4, są podstawą przyznawania emerytur na wnioski zgłoszone od dnia 1 kwietnia do dnia 31 marca następnego roku kalendarzowego. Innymi słowy podstawę obliczenia emerytury stanowi kwota składek na ubezpieczenie emerytalne oraz kapitał początkowy z uwzględnieniem waloryzacji składki i kapitału początkowego zaewidencjonowanych na koncie wnioskodawcy do końca miesiąca poprzedzającego miesiąc, od którego przysługuje wypłata emerytury. Emerytura stanowi zaś równowartość kwoty będącej wynikiem podzielenia podstawy obliczenia emerytury przez średnie dalsze trwanie życia, dla osób w wieku niższym niż 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn kapitał początkowy podlega przeliczeniu poprzez dodanie do okresów składkowych okresu równego różnicy pomiędzy wiekiem emerytalnym wynoszącym 60 lat dla kobiet i 65 lat dla mężczyzn, a faktycznym wiekiem przejścia na emeryturę.

Zgodnie zaś z treścią przepisu art. 174 ust. 3b ww. ustawy, który wszedł w życie w dniu 1 października 2013 roku, jeżeli okres wskazany do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego obejmuje rok kalendarzowy, w którym ubezpieczony pozostawał w ubezpieczeniu społecznym na podstawie przepisów prawa polskiego jedynie przez część miesięcy tego roku, do obliczenia stosunku sumy kwot podstaw wymiaru składek i kwot, o których mowa w art. 15 ust. 3, w okresie tego roku do przeciętnego wynagrodzenia, przyjmuje się sumę kwot przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia ogłoszonego za ten rok kalendarzowy odpowiednią do liczby miesięcy pozostawania w ubezpieczeniu.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt przedmiotowej sprawy w pierwszej kolejności podnieść należy, iż zgodnie z brzmieniem przepisu art. 174 ust. 3b ustawy emerytalnej przepis ten ma zastosowanie jedynie do wysokości kapitału początkowego. Jednocześnie zauważyć należy, iż Zakład Ubezpieczeń Społecznych, w oparciu o ten przepis dokonał przeliczenia wysokości kapitału początkowego ubezpieczonej, czemu dał wyraz w decyzji z dnia 21 listopada 2013 roku. Nie ulega również wątpliwości, iż w związku ze zwiększeniem obliczonego kapitału początkowego wzrosła również wysokość podstawy wymiaru kapitału początkowego. W związku ze wzrostem kapitału początkowego Zakład Ubezpieczeń Społecznych prawidłowo dokonał przeliczenia wysokości przyznanego ubezpieczonej świadczenia emerytalnego w części jaka została obliczona na podstawie przepisu art. 26 ustawy emerytalnej, albowiem ta część jest związana z wysokością ustalonego kapitału początkowego. W ocenie Sądu Zakład Ubezpieczeń Społecznych również prawidłowo nie dokonał przeliczenia części świadczenia emerytalnego obliczonego zgodnie z przepisem art. 53 ustawy emerytalnej. Wskazać bowiem należy, iż część ta nie jest uzależniona od wysokości kapitału początkowego. W tym miejscu podnieść należy, iż skarżąca myli pojęcia wysokości wskaźnika postawy wymiaru kapitału początkowego, ze wskaźnikiem podstawy wymiaru emerytury, o którym mowa w przepisie art. 53. Skoro zatem przepis art. 173 ust. 3b ma zastosowanie jedynie do przeliczania kapitału początkowego nie sposób uznać, aby mógł również mieć zastosowanie do części wypłacanego ubezpieczonej świadczenia wyliczonego w oparciu o przepis art. 53 ustawy emerytalnej.

Reasumując Sąd uznał, że wysokość emerytury ubezpieczonej została ustalona prawidłowo w związku z czym odwołanie jako niezasadne należało na mocy cytowanych wyżej przepisów oraz art. 477¹⁴ § 1 k.p.c. oddalić.

Sędzia SO Iwona Szczygłowska